

İlham Əliyev Paşinyanı KTMT-dən təcrid edir

Təşkilatın üzvlərinin Ermənistanı deyil, növbəti dəfə Azərbaycana dəstək ifadə etməsi İrəvanı öz masasında məğlub etdi

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına (KTMT) üzv ölkələrin dövlət başçıları İrəvanda keçirilən sonuncu toplantısında Azərbaycan-Ermənistan arasındakı sülh prosesi əsas müzakirə mövzusu olub.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin tərəflər arasında sülh sazişinin imzalanmasının mümkün olduğunu bildirərək qeyd edib ki, sərhədin delimitasiyası, nəqliyyat və humanitar məsələlərlə bağlı qərarlar Bakı və İrəvana sülh müqaviləsini imzalamağa imkan verəcək.

İclasın ən maraqlı məqamı isə sonda baş verib. Belə ki, Ermənistan KTMT-nin Kollektiv Təhlükəsizlik Şurasının (KTS) bəyannaməsini imzalamaqdan imtina edib. Bu ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan iddia edib ki, KTS-nin bəyannaməsi və Ermənistanı yardımın göstərilməsi üzrə birgə tədbirlər haqqında layihəsi yetərinə işlənməyib və bu səbəbdən də o, bu formada sənədləri imzalamağa hazır deyil.

Paşinyanın əsassız iddiaları

Dövlət başçıları keçirdikləri bu toplantıdan öncə iclasa evsahibliyi edən Ermənistan hakimiyyətinin bu dəfə də KTMT-dən Azərbaycana qarşı istifadə etmək üçün uğursuz cəhdlər göstərməsi gözlənilən idi. Çünki hadisələrin gedişatı göstərirdi ki, İkinci Qarabağ müharibəsində biabırçı hərbi kapitulyasiyadan sonra qalib komandan İlham Əliyev qarşısında diz çöküb yalvaran və sonrakı müddətdə erməni xislətinə

sadiq qalaraq sülh sazişini imzalamaq üçün müxtəlif iddialar səsləndirən Paşinyan yenə də bir "oyun" çıxaracaq.

Bunun səbəbi də açıq-aydın bəllidir. Bu təşkilat yarıdan sonra bir dəfə də Ermənistanın xeyrinə olmaqla Azərbaycanın ziyanına heç bir qərar qəbul etməyib. Ən azı ona görə ki, KTMT-də təmsil olunan Rusiya, Belarus, Qazaxıstan, Tacikistan və Qırğızıstanın Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıq münasibətləri mövcuddur. Ermənistan isə hər zaman KTMT-ni çətin vəziyyətdə qoyan addımlar atıb. Hətta N.Paşinyan Azərbaycan əleyhinə çıxış edərkən belə layiqli cavabı verilib.

Məsələn, bu ilin oktyabrında rəsmi İrəvanın təşəbbüsü ilə Azərbaycan-Ermənistan arasındakı gərginliyi müzakirə etmək üçün KTMT-nin növbədənəkar sessiyasında Paşinyan iddialı çıxış etməklə yanaşı, Azərbaycana qarşı əsassız, qanunazidd təkliflər səsləndirib. Hətta Ermənistanın təşkilatı tərəkəməyini söyləməklə yanaşı, üzv ölkələri hədələyib də. Amma

onun bu iddiasına, hədəsinə Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun sərt cavabı gicikməyib. Azərbaycanın dost dövlət olduğunu vurğulayan Belarus Prezidenti Paşinyanı kəskin tənqid edib: "Siz tələb etdiniz ki, öz mövqeyimizlə bağlı qərar verək. Siz bizim mövqeyimizi bilmirsiniz? Biz qonşu dövlətlər arasında münasibətlə keçirilən təbiri Prezident İlham Əliyev də bu məsələyə toxunaraq demişdi ki, Ermənistanın məqsədi təşkilata üzv ölkələri Azərbaycanla üz-üzə qoymaq idi. Bu da əlbəttə ki, böyük təxribat və cinayət hesab olunur. Ancaq təşkilatın digər üzvləri təxribata getməyib və hətta bəziləri öz çıxışlarında Ermənistanı elə günə qoyublar ki, Paşinyan bu günə qədər də onu yaddan çıxara bilmir.

onun bu iddiasına, hədəsinə Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun sərt cavabı gicikməyib. Azərbaycanın dost dövlət olduğunu vurğulayan Belarus Prezidenti Paşinyanı kəskin tənqid edib: "Siz tələb etdiniz ki, öz mövqeyimizlə bağlı qərar verək. Siz bizim mövqeyimizi bilmirsiniz? Biz qonşu dövlətlər arasında münasibətlə keçirilən təbiri Prezident İlham Əliyev də bu məsələyə toxunaraq demişdi ki, Ermənistanın məqsədi təşkilata üzv ölkələri Azərbaycanla üz-üzə qoymaq idi. Bu da əlbəttə ki, böyük təxribat və cinayət hesab olunur. Ancaq təşkilatın digər üzvləri təxribata getməyib və hətta bəziləri öz çıxışlarında Ermənistanı elə günə qoyublar ki, Paşinyan bu günə qədər də onu yaddan çıxara bilmir.

KTMT üzvlərindən Ermənistanı rədd cavabı

Bu reallıqlar təsdiq edir ki, Paşinyan qarşısına qoyduğu heç bir məqsədə nail ola bilmədi. KTMT üzvləri aydın şəkildə göstərdilər ki, öz mövqelərində qalırlar və bu

mövqedən geri çəkilməyə cəhdlər.

Həqiqət isə budur ki, Paşinyan İrəvanda keçirilən toplantını Ermənistanın maraqlarının müdafiəsi, Azərbaycanın ittiham olunması və öz mövqeyindən geri çəkilməyə məcbur edilməsi ilə bağlı fürsət kimi qiymətləndirirdi.

Amma həm Rusiyada oktyabrda, həm də İrəvanda keçirilən son toplantıda üzv ölkələrin dövlət başçıları ortaya qoyduğu mövqe ilə nümayiş etdirdilər ki, KTMT üzvləri Ermənistanın maraqları naminə yeni avantüraya qol qoymaq, yaxın münasibətlərə malik olduqları Azərbaycanla əlaqələri pozmaq niyyətində deyillər və bu fikirdən uzaqdılar.

Baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, təşkilata üzv dövlətlər Ermənistandan çox Azərbaycanın yanındadırlar. Bütün bunlar isə İlham Əliyevin yürütdüyü müstəqil siyasətin, sözlünə sadıqlılığının və etibarlı tərəfdaşlığının bariz təəcəssümüdür.

Bütün cəbhələrdə fiaskosunu şərtləndirən başlıca amil

Çox nadir haldır ki, hər hansısa ölkə Zirvə görüşü təşkil edir, həmin tədbirdə onun özünü tənqid edirlər. Eyni zamanda görünməyən haldır ki, Zirvə

görüşünə evsahibliyi edən ölkə sammitin yekun sənədini imzalamaqdan imtina edir.

Bu, onu göstərir ki, Paşinyan qarşıda duran vəzifələri və onların reallaşdırılması yollarını düzgün müəyyənləşdirə bilmir. Bu da onun həm hökumət başçısı, həm də siyasətçi kimi təcrübəsizliyindən irəli gəlir.

Noyabrın 24-də Ermənistan parlamentinin sədri Alen Simonyan elə Paşinyanvari çıxışı ilə gündəm olub. Simonyan iddia edib ki, guya Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı Ermənistanın gözləntilərini doğrultmayıb. Əgər doğrultsaydı, onda bəyannamə imzalanardı. O, Ermənistanın bu təşkilatda qalib-qalınmayacağı ilə bağlı suala cavabında bildirib ki, belə bəyanat verməyiblər. Ancaq KTMT-nin regiondan çıxmasından narahat olduqlarını bildiriblər.

Baş naziri yekun sənədə imza atmayan ölkənin parlamentinin sədrinin də eyni ampuada çıxış etməsi heç də qəribə görünməməlidir. Ermənistan özünü elə aparır ki, sanki hamı ona borcludur, onun üçün nəşə etməlidir, öz maraqlarına zidd olsa belə yardım göstərməlidir, amma bu ölkə heç kimə heç nə verməli deyil. Müasir dövrdə ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrdə, mümkün olmayan bir məsələdir və Paşinyan bu gerçəkliyi anlamır. Buna görə də onun ABŞ, Avropa İttifaqı, KTMT

və digər təşkilatlara, ölkələrə müraciətlərinin heç bir səmərəsi olmur və olmayacaq da.

KTMT-yə üzv ölkələrin liderləri görürlər ki, Ermənistan üzv olduğu bütün təşkilatları, o cümlədən də KTMT-ni öz ambisiyalarını reallaşdırmaq üçün vasitə kimi qiymətləndirir və bu halda digər üzvlərin maraq və mənafələrini nəinki nəzərə almır, hətta düşünməyə belə cəhd göstərmir.

Bütün dünya, o cümlədən də KTMT-yə üzv dövlətlər işğalçı, digər bir ölkənin ərazilərini 30 il ərzində işğal altında saxlayan Ermənistanın əsl mahiyyətini aydın bilirlər və buna görə də Paşinyanın Azərbaycanla məsələlərin həlli kontekstində təkliflərinin, təşəbbüslərinin və tələblərinin səmimiyyətinə inanmırlar.

KTMT-yə üzv ölkələr Azərbaycanın böyük potensialını, onun ardıcıl, aydın, bərabər hüquqlu əməkdaşlığa yönəlmiş siyasətini görürlər və ölkəmizi etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edirlər. Ermənistanın baş naziri cəfəng iddialarla çıxış edəndə və təşkilata üzv ölkələrə qarşı gülünc tələblər irəli sürəndə ya bu reallığı nəzərdən qaçırır, ya da ona əhəmiyyət verməməyə çalışırlar. Bu yanaşma Ermənistanın bütün cəbhələrdə fiaskosunu şərtləndirən başlıca amildir.

*Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"*